

** *		
20:16	19:00	י-ם
20:21	19:21	ת"א
20:19	19:14	חיפה
20:16	19:20	ב"ש

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הפרשה אוצר הסיפור

שבט לוי

לאחר המפקד של כל שבטי ישראל, מתברר שלשבט לוי יש מעמד מיוחד: "אך את מטה לוי לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל. ואתה הפקד את הלויים על משכן העדות". עד כאן, לשורש פקד היתה משמעות פשוטה של ספירה, ועכשיו מתברר שיש גם תפקיד! לשבט לוי יש תפקיד מיוחד, אבל מכאן עולה שגם המפקד של שאר השבטים קשור לתפקיד.

הדגש על שבט לוי מתחיל כאן ונמשך לאורך כל חומש במדבר. כך אפשר לראות את כל החומשים כשלבים ביצירת עם ישראל: חומש בראשית הוא ספר האבות. חומש שמות הוא ספר הבנים, הולדת עם ישראל. חומש ויקרא הוא "תורת כהנים", בו מודגש תפקיד הכהנים בעבודת הקודש. עכשיו, בחומש במדבר, מודגש התפקיד המיוחד של הלויים. ולסיום, ספר דברים עוסק במעמד ישראל, מה שנוגע לכל אחד ואחת מעם ישראל ("שמע ישראל") העומדים לנחול את הארץ (לעומת הכהנים והלויים שאינם מקבלים נחלה). (מתוך "מעין גנים")

סיפורו של בעל חוב שהתגלגל בסוס

רבי מאיר (מאיר'ל) מפרמישלאן (שיום ההילולא שלו חל ב-ב"ט אייר) היה מבניו של ר' מאיר הגדול מפרמישלאן, תלמיד הבעש"ט. לשם מאיר יש קשר מיוחד לגלגול נשמות – וניתן להמליץ על כך את הסיפור הידוע, שאדמו"ר חב"ד חיבב מאוד:

בעירו של הרה"צ ר' מאיר מפרמישלאן היו בתי הטבילה מתחת להר גדול, וכשההר היה חלקלק היו מוכרחים ללכת מסביב. והרה"צ ר' מאיר הלך דרך ההר גם בתקופה שהיה מחליק, פעם הגיעו אברכים אחדים שלא אחזו ממופתים, ורצו להראות שגם הם יכולים ללכת בדרך החלקקה, והלכו דרך ההר, ובשעלו ניזוקו, אח"כ שאלו את ר' מאיר, מדוע אף אחד לא יכול ללכת בדרך החלקקה והוא הולך תמיד דרך ההר? השיב להם ר' מאיר: כשקשורים למעלה לא נופלים למטה.

רבי מאיר נותר תמיד "קשור למעלה", לגלגוליו הקודמים, ו"לא נופל למטה", רמז לגלגוליו הבאים (שאינם)

נופלים מדרגת-קדושת אבותיהם). יתכן

שיש לכך קשר גם לנשמתו של הרמב"ן – שבין הראשונים היה

התומך הגדול באמונת הגלגול. אך לא רק לגלגוליו שלו היה מודע רבי מאיר, אלא לכל

נטל ר' מאיר את השטר בידו וקרעו לגזרים. מיד שמעו קול צעקתו של המשרת: הסוס הטוב נפל ומת

הנשמות הקשורות

בו ומתגלגלות – בין אם לטוב ובין אם למוטב:

מעשה באדמו"ר ר' מאיר פרמישלאנער צ"ל שבא להתאכסן בבית אחד מחסידי. תוך כדי שיחה ביקש ממנו להראותו את סוסיו. בחר לו ר' מאיר אחד מן הסוסים ואמר לאותו חסיד: סוס זה מצא חן בעיני, תנהו לי. ענה החסיד: יבחר לו רבינו סוס אחר ואתנהו לו. אבל סוס זה אי אפשר לי להוציאו מרשותי, כי הוא הנבחר מכולם ועליו פרנסתי. שתק רבי מאיר. כעבור זמן פתח ר' מאיר ואמר לו: הראני את שטרי החוב שבידך. בחר לעצמו שטר אחד ואמר לו: תנהו לי במתנה. השיב החסיד: בעל השטר נפטר כבר מן העולם ואין ממי לגבותו, ולא תצא לרבינו כל תועלת מן השטר הזה. אמר לו: אף על פי כן, תנהו לי. נתן לו את השטר. נטל ר' מאיר את השטר בידו וקרעו לגזרים. מיד שמעו קול צעקתו של המשרת: הסוס הטוב נפל ומת. הבין החסיד שדברים בגו, ושאל את ר' מאיר לפרש הדבר. אמר לו ר' מאיר: דע לך, שהחתום על השטר היה מסתופף בצילי, ומאחר שמת ולא שילם לך את החוב נגזר עליו להתגלגל בסוס ולעבוד בשבילך. ואני רציתי לפדותו מידך. אולם מאחר שסרבת לתת לי את הסוס, בקשתיך לתת לי את השטר. וברגע שנקרע השטר, הרי ויתרת על החוב ואינו חייב לעבוד יותר בשבילך, לפיכך מת וקיבל את תיקונו.

אוצר התבונה

קדושת לוי – אשה מזרעת תחילה

לכל חדש יש חוש וידוע שהחוש של **חדש סיון** הוא **חוש ההילוך** – **"הולך בתם ילך בטח"**. "הליכות עולם לו", "אל תקרי 'הליכות' אלא 'הלכות'" – כל הלכות התורה הן הילוך – "ונתתי לך מהלכים בין העלמים האלה", כל מלאכי רום הם עומדים ביחס לנשמות שהן מהלכים, מתקדמים, כל יום וכל רגע "ילכו מחיל אל חיל" באין ערוך. כמו שאנחנו מהלכים גם הקב"ה מהלך, בתוכנו – "והתהלכתי בתוכם". מהו ההילוך של הקב"ה? הפשט של "הליכות עולם לו" מתייחס לקב"ה. ההילוך שלו נקרא "דרך הוי". כתוב שכל התורה כולה נקראת "דרך הוי".

זו התורה של אברהם אבינו, יסוד כל התורה, לעשות צדקה ומשפט"

"דרך הוי" שוה **נר** בגימטריא – כמו שכתוב "נר לרגלי". "רגלי" היינו הילוך – ה"נר" של "דרך הוי", הנר של התורה, נותן לי כח ללכת. בתנ"ך כתוב שבע פעמים "דרך הוי" – שבעה נרות, "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". יש בכך הרבה מאד רמזים.

הפעם האחרונה בתנ"ך שכתוב "דרך הוי" היא הפסוק במשלי "מעוז לתם דרך הוי' ומחתה לפעלי און". דרך ה' היא מעוז לתום, "אין עוז אלא תורה", מי שאצלו מתקיים "הולך בתם ילך בטח". מחיתה היא ההפך של מעוז, לשון שבר. "כי ישרים דרכי הוי' וצדקים ילכו בם ופשעים יכשלו בם", לכן "דרך הוי" היא "מעוז לתם" והיא גופא גם "מחתה לפעלי און".

בתורה יש רק פעם אחת "דרך הוי", בפסוק של אברהם אבינו, "כי ידעתיו למען אשר יצוה את ביתו ואת בניו אחריו ושמרו דרך הוי". "ושמרו דרך הוי" רומז לשם ש-די, "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי". זו התורה של אברהם אבינו, יסוד כל התורה, "לעשות צדקה ומשפט", ה"תורת חסד" שהיא בעצם מציאות העולם, "עולם חסד יבנה". אברהם אבינו גילה שיש אדון לבירה זו, יש בעל הבית, יש מי שמנהיג את העולם, יש מי שמשגיח בהשגחה פרטית על כל פרט ופרט מתוך ידיעת עצמו. הוא יודע זאת, אבל תוך כדי שהוא פועל במציאות, שהוא הולך ומפרסם אלקות בעולם במסירות נפש, הוא לא מרגיש את עצמו – הוא מרכבה, הוא בטל במציאות, לא כמו משה רבינו. (אור לג' סיון פ"ב)

אוצר קצר

ראש למדני-ישיבתי

הראש הלמדני-הישיבתי הוא שצריך להגיע למשהו שאני פוסל, למצוא משהו שאני יכול לומר עליו 'לא'. הכל ראש של 'מתנגדות'... (על דרך הבדיחה הידועה שיהודי צריך בית כנסת אחד בעיירה אליו הוא לא מתקרב...). הלמדן מרגיש שקל לומר 'כן' – כן, האיסור הוא פעולה, כן, הוא גם תוצאה, הכל יחד. עיקר הלומדות הוא לשלול משהו – לומר שרק פעולה, ולא תוצאה, או רק תוצאה, ולא פעולה.

בכללות, הראש הזה לא נכון – לדעתי התורה לא חושבת ככה! התורה לא אומרת על דין מסוים שהוא רק זה ולא זה. בפשט התורה היא כמו דעת בעלי-בתים, שכל מה שאני רואה נמצא – הרי "אין לדיין אלא מה שעיניו ראות", ורואים גם פעולה וגם תוצאה, גם זה וגם זה. למה לומר שזה כן וזה לא?

זו אמירה לגבי כל הלומדות – כל הלומדות היא חילוק, לומר משהו שהוא כן ומשהו לא. כשאדמו"ר האמצעי הלך לבקר את רבי עקיבא איגר הוא כתב במכתב לחתנו, אדמו"ר הצמח-צדק, ש'אני מתפלל שלא יבקש ממני לומר חילוק'... בכל אופן, זהו הראש הלמדני-הישיבתי. רואים שהרוגאטשובר הוא למדן חסידי, שמחבר בגזל את הפעולה והתוצאה. שני סוגי הלומדות באים מצד החסד ומצד הגבורה (שני הצדדים של הדעת) – החסד מחבר וחובק כל והגבורה מחלקת ומצמצמת, ימין מחבק ושמאל מחלק.

(אור לט' טבת פ"ד)

אוצר הפתגם

בימי הספירה, היסוד הוא ההארה של האין האלקי המהווה בפועל את המציאות – ביום הששי של כל שבוע – אבל תכלית הכל היא המלכות "שעשועי המלך בעצמותו" (כנגד שבת קודש), כשעצמות ה' מתגלה בדירה שנתאוה לה בתחתונים, וזוהי תכלית הספירה.

(שבת פרשת אמור פ"ה)

את חוש ההילוך (החוש של חודש סיון) מנהיגה רגל שמאל. בעוד רגל ימין היא הצועדת קדימה, פורצת את הקביעות וההרגל, רגל שמאל היא הרגל השומרת על היציבות והקביעות.

(שבת משפטים פ"ה)

כתוב שהכח של המשיח הוא תפלה – כך הוא מנצח את מי שהוא צריך לנצח. משיח הוא מי ש"קטיל לחויא בישא" וזוכה ב"ברתא דמלכא" שהיא עבודת התפלה. ממילא, על ידי תפלה אמתית האדם מגלה את ניצוץ משיח שבו. ככל שמתגלים יותר ניצוצות – מתגלה המשיח הכללי.

(אור לכ"ז שבט תשפ"ג)